

ОТ «ОТТЕПЕЛИ» ДО ЗАС

Если мне не изменяет память, это случилось в один из вечеров 1958 года. Отец вернулся домой очень поздно с собрания. Вид у него был какой-то странный. Он вынул из кармана «маленькую записочку», которую хранит в кармане. После прочтения, он отнес ее Сталину и отнес к Сталину. Политическая эпоха, которую называют «оттепелью», одноименного романа. Но об этом — позже. А пока, на целых шестьдесят

Gratis inleiding
Paperback of E-book via
www.ruslandacademie.nl

Василий СОКОЛОВ,
публицист (Санкт-Петербург)

ОТЦОВСКАЯ «КАРЬЕРА»

Во время Великой Отечественной войны... (text continues with historical details about the author's father and the political climate of the time)

Вот, два вырванных из рукописи с... (text continues)

Marie-Thérèse ter Haar

Rusland en het Westen: Zijn zij nou gek of zijn wij het?

Ruslands actuele geschiedenis en de westerse verslaggeving hiervan

МАРТ ПЯТЬДЕСЯТ ТРЕТЬЕГО

Восемь в том году началось, как обычно, с сорокатынкового муромца на Днестре и последующего наводнения. Горы Сорочин, где находится тот самый пантеон, располагались на правом берегу. Уши при-

...иногда выдают партийной цинкой, на которой опущены несправедливо, чтобы погоня для будущего... (text continues with a detailed account of the author's experiences and observations)

...жизни человека, этого невозможно не заметить. Не так давно я много смотрел по поводу ТВ фильм «Падение Берлина». Сейчас он не вызывает у меня ничего, кроме символической улыбки, а тогда... (text continues with reflections on history and the current situation in Russia)

ЖИЗНЬ ПРОДОЛЖА

Человек приехал из... (text continues)

Geactualiseerde editie:
januari 2022

Marie-Thérèse ter Haar

**Rusland en het
Westen: Zijn zij nou
gek of zijn wij het?**

Ruslands actuele geschiedenis
en de westerse verslaggeving hiervan

De brug tussen West- en Oost-Europa

RUSLAND &
OOST-EUROPA
ACADEMIE

De brug tussen West- en Oost-Europa

'Gebrek aan kennis is de bron van alle kwaad.'

Homerus

(ca. 800 v.Chr.-750 v.Chr.)

Grieks dichter

Inleiding

In maart 2021 vierde Michael Gorbatsjov zijn negentigste verjaardag. In het Westen zien we hem als held, omdat hij een einde maakte aan de Koude Oorlog. Woorden als perestrojka en glasnost kennen de meeste mensen van boven de dertig jaar wel. Voor de jongere generatie is Gorbatsjov veelal onbekend. Alle andere kopstukken uit deze belangrijke tijd zijn overleden, zoals Helmut Kohl, Bush senior, Genscher en Sjevardnadze (en onze Nederlander Ruud Lubbers). Gorbatsjov is de enige die nog leeft en geestelijk in een goede conditie is.

Gorbatsjov zelf is helemaal niet zo positief over datzelfde Westen. Ik heb me vaak afgevraagd waarom de Westerse politiek en media daar niet meer over berichten, het had tot meer begrip kunnen leiden waarom Rusland vandaag de dag op een bepaalde manier handelt. Juist Gorbatsjov, de held van het Westen, zou toch meer geïnterviewd kunnen worden of aandacht kunnen krijgen? Het zou tot zoveel meer verduidelijking hebben kunnen leiden in een tijd dat de spanningen met Rusland hoog zijn opgelopen.

Tot op de dag van vandaag blijft Gorbatsjov zich bedrogen voelen over de NAVO-garanties die hij kreeg in 1990 en hoe deze vervolgens zijn geschonden. De NAVO staat immers nu aan de Russische grens. Gorbatsjov heeft het ook over het Westerse politieke en economische handelen in de jaren 1990 in Rusland. Het zou allemaal niet zo 'netjes' zijn gegaan. Hij spreekt harde taal dat Europa hem dertig jaar geleden had beloofd dat er meerdere kamers waren in het Europese Huis, maar het Westen heeft hier weinig van waar- gemaakt: 'alles leek te gebeuren in een Westerse sfeer van superioriteitsgevoel. Serieus luisteren en meedenken met de belangen van Rusland was er niet bij, ook al deed men voorkomen dat dit wel zo was.'

Het meest zet de oude heer zich in voor de gevaarlijke wapenwedloop of laat hij van zich horen als er weer een NAVO-conferentie is. Zeer geërgerd was hij toen de militaire uitbreiding werd doorgevoerd en secretaris-generaal Stoltenberg in Warschau de woorden sprak: 'De beste verdediging van het NAVO-bondgenootschap is Rusland permanent dreigen met een nucleaire oorlog door ervoor te zorgen dat elk lokaal conflict waarbij Rusland betrokken is in Oost-Europa onmiddellijk wordt omgezet in een alomvattend conflict tussen Rusland en de NAVO.' Gorbatsjov reageerde hierop: 'NAVO-leiders spreken alleen maar over defensie, over verdediging, maar eigenlijk zijn ze bezig met de voorbereidingen van offensieve operaties. Al die retoriek in Warschau heeft geen ander doel dan de oorlog te verklaren aan Rusland.'

Als Nederlandse vrouw, die weliswaar al meer dan 35 jaar met Rusland en Oost-Europa verbonden is, blijf ik Gorbatsjov waarderen omdat hij een einde maakte aan de Koude Oorlog maar ik ben mij ervan bewust dat dit een typisch Westerse zienswijze is. Ik volg Gorbatsjov dan ook op de voet. Mijn Russische vrienden en kennissen kijken mij soms verbaasd aan en sommigen bekogelen mij zelfs met geïrriteerde reacties in de trant van: 'Jij zou toch beter moeten weten en begrijpen dat hij bij ons helemaal niet populair is! Hij heeft ons land slecht bestuurd en uiteen laten vallen.' Om nu niet in te gaan op waarom de Russen dit zo zien (dit komt in hoofdstuk 2 aan de orde), gaat het mij erom waarom onze Westerse visie zo anders is dan de Russische. Hier gaat het in mijn ogen al mis met de Westerse politiek en berichtgeving. We zouden onszelf de vraag kunnen stellen: Waarom is Gorbatsjov in het Westen heel populair en in zijn eigen Rusland niet? Wat hebben Westerlingen gemist in de

berichtgeving of beleving? En dan nu dertig jaar later: Waarom is Poetin in het Westen zeer onpopulair en wordt hij in Rusland door het grootste deel van de bevolking op handen gedragen?

Deze vragen geven aan hoe weinig wij Westerlingen van Russen weten. Het geeft tevens aan hoe gemakkelijk het is om bepaalde Russische gebeurtenissen vandaag de dag vanuit een Westerse visie te belichten, zonder voldoende achtergrondkennis. En hoe gemakkelijk het is, nu de spanningen tussen Rusland en het Westen weer hoog oplopen, Rusland niet voldoende te begrijpen of extremer nog, te demoniseren. Doordat de meeste Westerlingen niet voldoende van Rusland weten, is het nog gemakkelijker om alle anti-Rusland-berichten voor de waarheid aan te nemen. Maar het moet toch niet zo moeilijk zijn om op zoek te gaan naar de waarom-vragen? Of om in ieder geval te proberen te begrijpen waarom een groot deel van de Russen vandaag de dag wel redelijk tevreden is?

Rusland & Oost-Europa Academie
Rijnkade 4
6811 AH Arnhem
www.ruslandacademie.nl
info@ruslandacademie.nl

ISBN 978 90 8171 397 9
NUR 680

Tekst: Marie-Thérèse ter Haar
Ontwerp: Annelies ter Brugge en Repro Design
Vormgeving: Repro Design, Deventer

© 2014, 2022
Derde, volledig herziene druk, 2022

De titel van dit boek, *Zijn zij nou gek of zijn wij het?* Is ontleend aan de krantenkop van een artikel van Haro Kraak in de Volkskrant van 8 maart 2014.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.